

แบบรายงานผลการปฏิบัติงานในพื้นที่

ชื่อบ้าน/ชุมชนที่ลงพื้นที่ ตำบลเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ชื่อผู้รับผิดชอบ อาจารย์นพพล จันทร์กระจ่างแจ้ง หน่วยงาน คณะครุศาสตร์

วัน เดือน ปี 7-9 มกราคม 2563

รายชื่อคณาจารย์ที่ร่วมลงพื้นที่

1. อาจารย์นพพล จันทร์กระจ่างแจ้ง คณะครุศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.ประพรรณ พละชีวะ คณะครุศาสตร์
3. อาจารย์พูนเพชร ทศนะ คณะครุศาสตร์
4. อาจารย์ธำชินี ศิวะศิลป์ชัย คณะครุศาสตร์
5. อาจารย์วราวุฒิ คำพานุช สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ

ผลการลงปฏิบัติงานในพื้นที่ รายละเอียดกิจกรรม

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
1	ประชุมกับหัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่น เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการสำรวจพื้นที่ระดับตำบล	หัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่น ประกอบไปด้วย นายกองค้การ บริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขาฉกรรจ์ หัวหน้าฝ่ายงานต่าง ๆ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขาฉกรรจ์ กำนันตำบลเขาฉกรรจ์ และผู้ใหญ่บ้านในตำบลเขาฉกรรจ์ จำนวน 11 หมู่ (สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ จำนวน 8 หมู่ และสังกัดเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์ จำนวน 3 หมู่) รับทราบ และเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการยกระดับ คุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 ว่าด้วย ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมรภ.วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
2	ประชุมกับหัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่น เพื่อร่วมกันศึกษาข้อมูลทั่วไปของชุมชนในระดับตำบล วิเคราะห์สภาพชุมชนเบื้องต้นในระดับตำบล และปรึกษาหารือเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินโครงการ	<p>คณะทำงานได้รับข้อมูลจากหัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่นว่า ตำบลเขากระร็จประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาด้านกลุ่มอาชีพ <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านในพื้นที่ยังไม่เห็นถึงความสำคัญและผลลัพธ์ที่ได้จากการทำอาชีพเสริมต่าง ๆ ที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ยังยึดติดกับอาชีพเดิม ๆ - ปัญหาการขาดองค์ความรู้จากวิทยากรภายนอกในการอบรมเพื่อส่งเสริมอาชีพเสริม เช่น การย้อมสีผ้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. ปัญหาด้านการเกษตร <ul style="list-style-type: none"> - โรคระบาด ได้แก่ โรคหนอนข้าวโพด โรคใบด่าง การระบาดของเพลี้ย - ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะอ้อย - ผลผลิตทางการเกษตรไม่ดีเท่าที่ควรทั้งทางปริมาณและทางคุณภาพ 3. ปัญหาการขาดตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ภายในตำบล 4. ปัญหาด้านแหล่งน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - การขาดแคลนน้ำจากคลองประทานหลักทั้ง 3 คลอง ได้แก่ คลองพระสทิง คลองสิบสาม คลองนางใน - การบริหารจัดการน้ำ เช่น ฤดูฝนมีปริมาณน้ำมาก ส่งผลให้น้ำท่วมแต่ไม่สามารถกักเก็บได้ 5. ปัญหามลภาวะจากการเผาต่าง ๆ เช่น ตอซังข้าว ตอตั้งอ้อย ตอตั้งข้าวโพด และขยะ 6. ปัญหาด้านการท่องเที่ยว <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการบูรณาการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมป่าไม้ 6. ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากลูกหลานส่วนใหญ่ไปเรียนหนังสือและทำงานในเมือง

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
		<p>7. ปัญหาด้านการศึกษา ขาดแคลนครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p> <p>8. ปัญหาสาธารณสุข ขาดบุคลากรทางการแพทย์</p> <p>9. ปัญหาอุบัติเหตุจากถนนสายหลัก</p> <p>10. ปัญหาการขยายพันธ์ของลิงบนเขาฉกรรจ์ที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร และการอยู่อาศัยของประชาชน</p> <p>จากการปรึกษาหารือกับหัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่น สามารถสรุปความต้องการความช่วยเหลือหรือการพัฒนาตำบลเขาฉกรรจ์ออกได้ดังนี้</p> <p>เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และเมื่อยามว่างจากการทำการเกษตรก็ไม่มีรายได้เสริมจากทางด้านอื่น ๆ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอหรือสมดุลกับรายจ่ายที่นับวันยิ่งสูงขึ้น ดังนั้นด้วยศักยภาพของตำบลเขาฉกรรจ์ที่ไม่เป็นรองพื้นที่อื่น ๆ อาทิ ทุนทางสังคม ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม เช่น การทำไม้กวาด การทอเสื่อกก การทอผ้า การทำข้าวเกรียบ การทำขนม นางเล็ด รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางเศรษฐกิจ ได้แก่ พื้นที่บริเวณรอบเขาฉกรรจ์ และธารน้ำไหล ประกอบกับตำบลเขาฉกรรจ์มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านตามหมู่ต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มประเพณีวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 กลุ่ม และประเภทกลุ่ม/กลุ่มอาชีพ จำนวน 8 กลุ่ม จึงทำให้ทางส่วนราชการระดับท้องถิ่นต้องการความช่วยเหลือและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างให้เป็นอาชีพเสริม</p> <p>และจากการประเมินศักยภาพพื้นที่ ชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพต่อการพัฒนาร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการระดับท้องถิ่น มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า บ้านพรสวรรค์ หมู่ 8 มีศักยภาพสูงที่สุดในการพัฒนาต่อยอดให้เป็นชุมชนต้นแบบของตำบล ด้วยเหตุผลดังนี้</p> <p>1. มีผู้นำชุมชน(ผู้ใหญ่บ้าน)เป็นคนรุ่นใหม่ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและแก้ปัญหาให้กับลูกบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะเปิดรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก เป็นบุคคล</p>

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
		<p>ที่ชาวบ้านทุกคนให้การยอมรับนับถือ ทำให้สามารถสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งได้</p> <p>2. เป็นหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าทอบ้านพรสวรรค์ และกลุ่มจักสาน</p> <p>3. เป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็งปราศจากยาเสพติด และแหล่งอบายมุข รวมทั้งมีจารีต(ขล่ำ) มีข้อตกลงหมู่บ้าน และมีความเป็นเครือญาติ ทำให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง</p>
3	<p>ประชุมกับผู้ นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการสำรวจพื้นที่ระดับครัวเรือน และประเมินศักยภาพ ปัญหา และทุนของชุมชน</p>	<p>จากการที่คณะทำงานประชุมกับผู้ นำชุมชนบ้านพรสวรรค์ หมู่ 8 เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการสำรวจพื้นที่ระดับครัวเรือน และประเมินศักยภาพ ปัญหา และทุนของชุมชน สามารถสรุปผลได้ดังนี้</p> <p>1. ภายในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งปราศจากยาเสพติด และแหล่งอบายมุข มีข้อตกลงหมู่บ้าน และมีความเป็นเครือญาติ ทำให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง จนมีการรวมกลุ่มอาชีพของชาวบ้านตาม ภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงต่าง ๆ</p> <p>2. ภายในชุมชนมีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าทอบ้านพรสวรรค์ที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทออันสะท้อนอัตลักษณ์ดั้งเดิมของชุมชนที่มีพื้นเพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จนได้รับการคัดสรรให้เป็นสินค้าโอท็อป ๔ ดาว และสินค้ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(มผช.)</p> <p>3. ภายในชุมชนมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยใช้จุดแข็งของหมู่บ้านที่เป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาและต่อยอดให้มั่นคงและยั่งยืน</p> <p>4. ภายในชุมชนมีฐานการเรียนรู้ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายในรูปแบบเชิงอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็นฐานการเรียนรู้ทั้งสิ้น 8 ฐาน โดยใช้บ้านของชาวบ้านแต่ละคนที่มีความเชี่ยวชาญและประกอบอาชีพ ได้แก่ บ้านหม่อนไหม บ้านจักสาน บ้านน้ำพริก บ้านขนมไทย บ้านสมุนไพร และศูนย์เรียนรู้การทอผ้า อันนำมาซึ่งรากฐานแห่งความมั่นคงของชุมชนในหลากหลายมิติ</p>

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
4	<p>ประชุมกับครัวเรือนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสอบถามข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน ข้อมูลด้านการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>จากการที่คณะทำงานได้สอบถามข้อมูลครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายสามารถสรุปผลได้ดังนี้</p> <p>ด้านครัวเรือน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและเด็ก เนื่องจากคนหนุ่มสาวไปเรียนและทำงานในเมือง <p>ด้านการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมปลายและอนุปริญญา <p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านขาดองค์ความรู้ที่จะนำมาพัฒนาอาชีพเสริม รวมทั้งมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ และยังมีหนี้สินที่กู้ยืมจากกองทุนและสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบ <p>ด้านสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านมีความแข็งแรงดี <p>ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการรณรงค์ดใช้ถุงพลาสติกและมีการคัดแยกขยะ รวมถึงหน่วยงานจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีส่วนเข้ามาจัดการขยะของหมู่บ้าน
5	<p>ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากพื้นที่บ้านพรสวรรค์ หมู่ 8 เพื่อการสำรวจพื้นที่ระดับครัวเรือน ประเมินศักยภาพ ปัญหา และทุนของชุมชน รวมทั้งกำหนดแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น</p>	<p>จากการรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากพื้นที่ บ้านพรสวรรค์ คณะทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มอาชีพ และตัวแทนชาวบ้าน สรุปความต้องการของชุมชนได้ดังนี้</p> <p>ชาวบ้านในชุมชนมีภูมิปัญญาการทอผ้า มีองค์ความรู้เบื้องต้นในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเป็นทุนเดิม และมีการปลูกต้นฝ้ายซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักของการทอผ้า จากจุดนี้พบว่าในชุมชนแห่งนี้มีวัตถุดิบหลักในสายป่านการผลิตผ้าทอ คือ ต้นฝ้าย รวมทั้งจากการประเมินศักยภาพและความเป็นไปได้ พบว่ามีศักยภาพและความเป็นไปได้สูงในการพัฒนาสายป่านการผลิตผ้าทอแต่ยังขาดองค์ความรู้ จึงเกิดเป็นความต้องการในเรื่องกระบวนการ</p>

ลำดับที่	รายละเอียดกิจกรรม	ข้อมูลสำคัญที่ได้รับ
		<p>ผลิตผ้าทอตั้งแต่ต้นน้ำไปยังปลายน้ำ สามารถแบ่งกระบวนการออกได้เป็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการต้นน้ำ คือ การปลูกฝ้าย ได้แก่ พันธุ์ต้นฝ้าย 2. กระบวนการกลางน้ำ คือ การย้อมสีด้ายจากใยฝ้าย และย้อมผ้าจากผ้าทอ ที่ใช้สีจากธรรมชาติ ไม่ใช่สีสังเคราะห์ 3. กระบวนการปลายน้ำ คือ การทอผ้า และการออกแบบลายผ้า <p>ชาวบ้านจึงร่วมกันลงความเห็น ว่า อยากให้คณะทำงานประสานงานติดต่อกับผู้ที่เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านพันธุ์ฝ้าย การย้อมสีเส้นด้ายจากสีธรรมชาติ และการออกแบบลายผ้า เพื่อนำมาบูรณาการและควรวรมสายป่านการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และต่อยอดผลิตภัณฑ์ในอนาคต</p>

.....ลงชื่อผู้รายงาน

(อาจารย์นพพล จันทร์กระจ่างแจ้ง)

ตำแหน่ง ผู้จัดการพื้นที่ตำบลเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

วันเดือนปีที่รายงาน 15 / 01 / 2563

แบบภาพกิจกรรมหรือเอกสาร ข้อมูลอื่นๆ (VDO Clip) ที่จัดเก็บได้

